

Övningsuppgifter + Facit – Läkemedelsmodulen – Läkare - Slutenvård

Kom igång:

- Öppna Cosmic utbildningsmiljö (Cosmic elev).
- Sök upp en testpatient (lista med testpatienter hittas på Folkhälsa och sjukvård/Adminstration/Cosmic/Cosmic utbilding/Cosmic elev/Testpatienter). Om du får upp en ruta med frågan om vill öppna patientkortet och lägga in personen i patientregistret, svara *Ja*. Välj *Spara* i Patientkortet. Patienten är nu klar att användas.)

Vårdkontakt är obligatorisk i läkemedelsmodulen.

Om vårdkontakt saknas:

- Skapa en snabbkontakt genom att välja Ny vårdkontakt i rullisten Vårdkontakt i fliken Ny....
- 2. Specialistsjukvården har obligatorisk remiss som du kan behöva skapa. Välj *Skapa ny* i rullisten **Remiss**.
- 3. Välj Mottagande enhet.
- 4. Skapa ett vårdåtagande genom att välja *Klassificering* och klicka på *Acceptera*.
- 5. Fyll i alla obligatoriska fält och klicka på *Spara*.

Sökning i fliken Ny...:

Utbudet av mallar styrs av vilken enhet du är inloggad på. Om du inte hittar den mall som du tänkt dig kan du vid sökning byta till *"alla enheter"* i rullisten uppe till vänster. Sökningen görs då på Region Jönköpings samtliga mallar.

Övningsuppgifter

1. Ordination och dosering

- **A.** Sök på behandlingsorsaken *Smärta* och gör valfri mall till favorit. Ordinera med hjälp av favoriten.
- B. Ordinera T. Felodipin 10 mg en tablett dagligen tills vidare. Använd mall.
- C. Ordinera *T. Seloken 50 mg* från produkt med doseringen 1 tablett två gånger dagligen tills vidare. Skriv med kortnotation och ange *Behandlingsorsak*.
- **D.** Ordinera *T. Alvedon 500 mg* med doseringen 1-2 tabletter vid behov max 8 tabletter per dygn i 4 veckor. Får ej bytas ut. Använd mall.
- **E.** Ordinera *T. Warfarin* med villkorad dosering (?) och ange hur många tabletter som ska ges kommande två dagarna. Använd mall.

- F. Ordinera snabbverkande insulin. Använd mall.
- G. Ordinera licensläkemedlet T. Suprax 400 mg. Använd mall.
- H. Ordinera *T. Doxycyklin 100 mg* 2 tabletter 1 gånger dagligen i 10 dygn och lägg till ett utdelningstillfälle så att behandlingen kommer igång direkt. Använd mall.
- I. Ordinera valfritt preparat och gör en upptrappning:

Dos 1: 1 tablett på morgonen i en vecka

Dos 2: 2 tabletter på morgonen i en vecka

Dos 3: 3 tabletter på morgonen tills vidare

Kontrollera att du vet hur du skriver ut läkemedelslista och doseringsschema till patient.

2. Godkänna läkemedelslistan för administrering

A. Godkänn läkemedelslistan för administrering.

3. Ändring av läkemedelsbehandling

- A. Ändra dosen på *T. Felodipin* till två tabletter på morgonen.
- B. Kryssa nästa dos T. Warfarin.
- C. Pausa T. Alvedon.
- **D.** Sätt ut *T. Alvedon*.

4. Infusioner

- A. Ordinera en *Glukos 50 mg/ml med Na40 + K20*. Använd mall.
- **B.** Ordinera en *Natriumklorid 1000 ml endos* med mall. Gör tillsats med 10 ml magnesium.
- C. Ordinera en *Ringer-Acetat 1000 ml endos* som ska gå in på 8 timmar.

5. Paketordination

- A. Ordinera ett paket, med insättning nu t.ex. Palliativt baspaket.
- **B.** Ordinera ett paket som ska starta om fyra dagar.

6. Förskrivning

- A. Skriv recept på valfritt läkemedel. Utgå från Läkemedelslista.
- B. Skriv eller förnya flera recept samtidigt.
- C. Förskriv T. Prednisolon 5 mg 6x1 tills vidare, 1 uttag.
- D. Skriv recept på T. Suprax 400 mg.
- E. Makulera valfritt recept.

Facit till övningsuppgifter

Facit – Ordination och dosering

1A.

- 1. Öppna Läkemedelslista och klicka på fliken Ny....
- 2. Skriv *Smärta* i sökfältet och tryck *Enter*.
- **3.** Markera den mall som du vill göra till favorit och klicka på den blå stjärnan bredvid mallnamnet.
- 4. Klicka på den gula stjärnan bredvid sökfältet för att komma till dina favoriter.
- 5. Markera favoritmallen direkt om det inte är så många favoritmallar eller använd fältet filtrera och skriv något av orden i mallnamnet för att söka fram favoritmallen.
- 6. Dubbelklicka på mallen och bekräfta att du vill ordinera mallen alternativt klicka på knappen *Signera /Signera och öppna listan*.

1**B**.

- 1. Öppna Läkemedelslista och klicka på fliken Ny....
- 2. Skriv *felodipin* i sökfältet och tryck *Enter*. För att minska antalet sökträffar kan du filtrera på t.ex. *"10"*.
- **3.** Dubbelklicka på mall och bekräfta att mallen ska ordineras alternativt markera mallen och klicka på knappen *Signera/Signera och öppna listan.*

1C.

- 1. Öppna Läkemedelslista och klicka på fliken Ny....
- 2. Skriv seloken i sökfältet och tryck Enter.
- **3.** Markera *Seloken 50 mg* i sökresultatet för produkter (under sökresultatet för mallar).
- 4. Klicka på knappen *Ordinationsdetaljer* längst ner till höger. I sektionen Dosering: dosera med hjälp av kortnotation 1x2tv och tryck *Enter*. (Beskrivning av samtliga kortnotationer får man genom att klicka på frågetecknet till höger om doseringsfältet).
- 5. Öppna sektionen Läkemedel och ange *Behandlingsorsak* i rullisten (*Behandlingsändamål* väljs automatiskt) i fältet på höger sida.
- 6. Klicka på knappen *Signera/Signera och öppna listan*.

1D.

- 1. Öppna Läkemedelslista och klicka på fliken Ny....
- 2. Skriv *Alvedon* i sökfältet och tryck *Enter*. För att minska antalet sökträffar kan du filtrera på t.ex. "500"
- **3.** Markera aktuell mall.
- 4. Klicka på knappen Ordinationsdetaljer längst ner till höger.
- **5.** Öppna sektionen Läkemedel och bocka i rutan Ej utbytbar och ange orsak i rullisten under. Klicka på knappen *Signera/Signera och öppna listan*.

1E.

- 1. Öppna Läkemedelslista och klicka på fliken Ny....
- 2. Skriv *warfarin* i sökfältet och tryck *Enter*.
- **3.** Dubbelklicka och bekräfta att du vill ordinera mallen alternativt klicka på knappen *Signera/Signera och öppna listan*.
- **4.** Gå till **Läkemedelslista** och högerklicka på nästa utdelningstillfälle i tidsöversikten till höger och välj *Ändra dos*.
- 5. Fyll i aktuell dos och klicka på knappen Ändra dos.

1**F**.

- 1. Öppna Läkemedelslista och klicka på fliken Ny....
- 2. Skriv t.ex. läkemedelsnamn eller insulin i sökfältet och tryck *Enter*.
- För att ordinera, dubbelklicka på t.ex. mall *1rek Insulin aspart PENNA inj sc,* 4-10Ex3tv (måltidsinsulin, engångspenna, alternativ till Humalog, insulin lispro, Novorapid, diabetes) alternativt markera mallen och klicka på knappen Signera/Signera och öppna listan.

1G.

- 1. Öppna Läkemedelslista och klicka på Ny....
- 2. Ändra till *Icke godkända läkemedel* i rullisten Sök efter.
- 3. Skriv *Suprax* i sökfältet och tryck *Enter*.
- 4. Välj mall som ska ordineras.
- 5. Till höger öppnas Infektionsverktyget (Indikationsorsak för antibiotika) som är ett uppföljningsverktyg för vårdrelaterade infektioner. För att kunna signera ordinationen är det obligatoriskt att fylla i detta. Välj Ny ordinationsorsak.... En pop-up ruta öppnas. Välj om det är en Samhällsförvärvad infektion, Vårdrelaterad infektion eller Antibiotikaprofylax i rullisten Kategori. Välj vilken typ av infektion patienten har (olika val beroende på val av kategori) i rullisten Indikation.
- 6. Klicka på knappen Signera/Signera och öppna listan.

1H.

- 1. Öppna Läkemedelslista och klicka på fliken Ny....
- 2. Ändra tillbaka från *Icke godkända läkemedel* till *Läkemedel* i rullisten Sök efter.
- 3. Skriv *Doxycyklin* i sökfältet och tryck *Enter*.
- 4. Markera mallen *Doxycyklin 100 mg 2x1i10d*.
- 5. Till höger öppnas Infektionsverktyget (Indikationsorsak för antibiotika) som är ett uppföljningsverktyg för vårdrelaterade infektioner. För att kunna signera ordinationen är det obligatoriskt att fylla i detta. Välj antingen tidigare vald ordinationsorsak eller välj Ny ordinationsorsak.... Vid val av Ny ordinationsorsak.... öppnas en pop-up ruta. Välj om det är en Samhällsförvärvad infektion, Vårdrelaterad infektion eller

Antibiotikaprofylax i rullisten **Kategori**. Välj vilken typ av infektion patienten har (olika val beroende på val av kategori) i rullisten **Indikation**.

- 6. Klicka på knappen Signera/Signera och öppna listan.
- 7. Lägg till ett extra utdelningstillfälle för att behandlingen ska kunna starta direkt genom att högerklicka på ordinationen i Läkemedelslista och välja *Extra utdelningstillfälle*. Ibland kommer detta inte gå eftersom insättningstiden = första utdelningstillfälle. Om du ordinerar efter kl.12 kommer Cosmic automatiskt välja kl.8 nästkommande dag som insättningstid. Ordinerar du innan kl.12 kommer Cosmic automatiskt välja dagens datum och det kommer då fungera att lägga till ett extra utdelningstillfälle direkt.
- 8. Om du inte kan lägga till ett extra utdelningstillfälle måste du ändra tiden för insättandet. Högerklicka på ordinationen i läkemedelslistan och välj *Ändra*.
- **9.** Ändra starttiden till dagens datum kl. 8.00 i sektionen **Dosering** och klicka på knappen *Signera och öppna listan*. Nu kommer det att gå att lägga till ett extra utdelningstillfälle.

OBS! Är man observant går det att ändra insättningstiden redan innan ordinationen signeras.

1I.

- 1. Öppna Läkemedelslista och klicka på fliken Ny....
- 2. Skriv valfritt läkemedelsnamn eller indikation i sökfältet.
- 3. Välj en mall.
- 4. Klicka på Ordinationsdetaljer.
- 5. I sektionen Dosering: Ange kortnotation 1x1i1v; 2x1i1v och tryck *Enter* (går endast att ha två kortnotationer i följd). Klicka på knappen *Lägg till dos*. Ange 3 tabletter och 1 ggr per dygn i rutorna under "Hur ska läkemedlet doseras?". Ändra till *Tills vidare* under rullisten Slut. Klicka på knappen *Spara*. Kontrollera i schemat att det blev som avsett (bläddra mellan veckorna med pilarna). Klicka på knappen *Signera och öppna listan*. Alternativt kan alla tre steg göras via knappen *Lägg till dos*.
- 6. För att skriva ut doseringsschema och läkemedelslistan, klicka på knappen Skriv ut längst ner till vänster i Läkemedelslista. Klicka i Doseringsschema och bocka i rutan för aktuellt läkemedel. Klicka på knappen Skriv ut. För att skriva ut en aktuell läkemedelslista till patienten, välj istället Aktuell läkemedelslista och Skriv ut.

Facit- Godkänna läkemedelslistan för administrering

2A.

1. Öppna Läkemedelslista och klicka på knappen *Godkännande för administrering* längst ned.

- 2. Skriv i fältet för Läkemedelsrelaterade problem, mål och åtgärder: ua (utan anmärkning) om inga läkemedelsrelaterade problem finns eller hänvisa till inskrivningsanteckning. Läkemedelsrelaterade problem ska dokumenteras i journalen.
- **3.** Markera *Avslutande av vårdkontakt* i första hand (kopplat till vårdtillfälle). Finns inget vårdtillfälle, markera istället *Nytt beslut*. Klicka på *Signera*.
- 4. Det finns nu ett godkännande för administrering som avslutas när vårdtillfället avslutas eller det blir ett nytt godkännande (nytt beslut) på annat medicinskt ansvar. Att det finns ett godkännande syns som en grön linje i Läkemedelslista och Utdelningsvy (håll muspekaren på den gröna linjen för att se om listan är kopplad till vårdkontakt). Godkännandet gäller för hela läkemedelslistan. Läkemedelsbehandlingar som inte ska ges på enheten måste antingen pausas, kryssas eller sättas ut.

Facit – Ändring av läkemedelsbehandling 3A.

- 1. Öppna Läkemedelslista.
- 2. Högerklicka på *Felodipin* och välj Ändra. Vyn Ordinationsdetaljer öppnas.
- 3. Det finns flera sätt att göra på:

Alt 1: Snabbaste sättet. Ändra i kortnotationen i sektionen **Dosering**. Ändra den första siffran till en dubbelt så hög. Om kortnotationen är 1x1tv ändra till 2x1tv och tryck *Enter* för att kortnotation ska slå igenom. Klicka på knappen *Signera och öppna listan*.

Alt 2: Gör ändringen via knappen *Ändra*. Klicka på knappen *Ändra* under schemat till höger. Gör ändringen och klicka på knappen *Spara*. Klicka på knappen *Signera och öppna listan*.

Vill du skicka recept i samband med ändringen kan du i **Ordinationsdetaljer** välja "*Recept*" om "*Administreras på enhet*" är förvalt alternativt gå till **Läkemedelslista** efter att ändringen är gjord och högerklicka på behandlingen och välja *Skriv recept*. Glöm inte att makulera recept med den gamla doseringen.

3B.

- 1. Öppna Läkemedelslista.
- 2. Högerklicka på nästa doseringstillfälle av *Warfarin* i tidsöversikten till höger och välj *Kryssa*. Skriv gärna en kommentar.
- 3. Nästa dos *Warfarin* är nu kryssad.

3C.

- 1. Öppna Läkemedelslista.
- 2. Högerklicka på Alvedon och välj Pausa. Ange orsak och klicka på Paus.

3. Behandlingen flyttas nu till rubriken **Pausade läkemedelsbehandlingar** i Läkemedelslista.

3D.

- 1. Det går att sätta ut ett pausat läkemedel direkt. Högerklicka på *Alvedon* och välj *Sätt ut*.
- 2. Ange orsak och klicka på *Sätt ut*. Om det finns recept som behöver makuleras kommer dialogrutan **Makulera recept** upp med en lista över recept som behöver makuleras innan utsättning. Du kan makulera dessa recept direkt via denna vy. Klicka på *Sätt ut*.
- Behandlingen får gråstreckad bakgrund och hamnar under Aktuella läkemedelsbehandlingar/Vid behov i 24 timmar innan den hamnar under Avslutade läkemedelsbehandlingar.

Facit – Infusioner

4A.

- 1. Öppna Läkemedelslista och klicka på fliken Ny....
- 2. Skriv t.ex. *glukos* i sökfältet och tryck *Enter*. För att minska antalet sökträffar kan du filtrera på t.ex. "elektrolyter". Det går även att söka på "*vätska*" om man är osäker på vad man ska ordinera.
- Markera t.ex. mall *Glukos Na+K 50 mg/ml inf iv; 1000end (12 tim, GEL, 5%, vätska)*. Till höger i fältet "Om mallen" står hur mycket elektrolyter som ingår. Denna mall anger att det i 1000 ml Glukos finns 40 mmol natrium och 20 mmol kalium.
- **4.** Dubbelklicka på mallen och bekräfta att du vill ordinera mallen eller klicka på knappen *Signera/Signera och öppna listan*.

4B.

- 1. Öppna Läkemedelslista och klicka på Ny....
- 2. Skriv *natriumklorid* i sökfältet. För att minska antalet sökträffar kan du filtrera på t.ex. "1000".
- 3. Markera mall Natriumklorid 9 mg/ml inf iv; 1000end (12 tim, NaCl, vätska).
- Klicka på knappen Ordinationsdetaljer. Klicka på sektionen
 Spädning/Blandning. Ändra till Spädning alternativt Blandning. Det spelar ingen roll för funktionen vilket som väljs.
- 5. Nu tänds knappen *Lägg till Läkemedel*. Klicka på den. Skriv *magnesium* i sökrutan som kommer upp. Markera tillsatsen och klicka på *Lägg till*. Fyll i volym för både natriumklorid och magnesium i kolumnen mängd. Förvalt är oftast ml. Det kan ändras i rullisten vid enheten. Tryck *Enter*. Totalvolymen räknas ut.
- 6. I sektionen **Dosering** får du nu ange dosen t.ex. 1010end (d.v.s. 1000 ml natriumklorid och 10 ml tillsats) antingen genom att ange dosen i kortnotation

eller att skriva dosen i schemat till höger. **OBS!** Det ligger en dos från mallen förvald i **Dosering**. Denna uppdateras inte automatiskt utan måste ändras manuellt.

7. Klicka på knappen Signera/Signera och öppna listan.

4C.

- 1. Öppna Läkemedelslista och klicka på Ny....
- 2. Skriv *ringer-acetat* i sökfältet.
- 3. Markera t.ex. mall *Ringer-Acetat inf iv; 1000end (12 tim, vätska, Ringer-Acetat)*.
- 4. Klicka på knappen Ordinationsdetaljer.
- 5. Klicka sedan på knappen *Ändra* under schemat till höger för att ändra infusionshastigheten. Ändra infusionstiden till 8 h och klicka på den blå runda pilen för att uppdatera infusionshastigheten. Klicka på *Spara*.
- 6. Klicka på knappen Signera eller Signera och öppna listan.

Facit- Paketordination

5A.

- 1. Öppna Läkemedelslista och klicka på fliken Ny....
- 2. Ändra till *Paket* i rullisten "Sök efter". Skriv t.ex. *palliativ* i sökfältet. Skriver du *paket* i sökfältet får du sökträff på samtliga paket. Klicka på ett paket för att se innehållet. Om du har valt *Palliativt baspaket* måste du bocka i de läkemedel som ska ordineras. Om du valt annat paket kan du istället behöva bocka ur om det är något läkemedel som du inte vill ordinera. Om du vill ändra någon ordination klicka på *Paketdetaljer*... längst ner till höger. Välj Ändra vid det läkemedel du vill göra ändringar på. Utför ändringen och klicka på *Lägg till och stäng*.
- 3. Klicka på knappen *Signera/Signera och öppna listan*.
- **4.** Behandlingarna lägger sig nu under respektive rubrik i **Läkemedelslista** men du kan inte se att de är ordinerade via ett paket.

5B.

- 1. Öppna Läkemedelslista och klicka på fliken Ny....
- 2. Ändra till *Paket* i rullisten "Sök efter". Skriv t.ex. *paket* i sökfältet och välj valfritt paket. Klicka på paketet för att se innehållet. Är det någon behandling du vill ta bort ur paketet måste du manuellt bocka ur denna. Vill du ändra någon ordination klicka *Paketdetaljer...* längst ner till höger. Välj Ändra vid det läkemedel du vill göra ändringar på. Utför ändringen och klicka på Lägg till och stäng.
- **3.** Ändra insättningstiden till rätt tid och datum (4 dagar fram i tiden) under **Referenstidpunkt** nere till vänster
- 4. Klicka på knappen *Signera/Signera och öppna listan*.

5. Behandlingarna lägger sig nu under respektive rubrik i **Läkemedelslista** med valt startdatum. Det går inte att se att behandlingarna är ordinerade via ett paket.

Facit - Förskrivning

6A.

- 1. Öppna Läkemedelslista.
- 2. Högerklicka på valfri behandling och välj *Skriv recept*.
- 3. Kontrollera informationen i Utkorg och fyll i de uppgifter som saknas.
- 4. Klicka på knappen *Registrera* för att få ordinationen signerad. Det går inte skicka e-recept i elevmiljön. **OBS!** När du jobbar ska du alltid trycka på knappen *Skicka e-recept*.

Det går även att skriva/förnya recept från Receptöversikt.

6B.

- 1. Öppna Läkemedelslista.
- 2. Använd *Ctrl+klick* för att markera flera läkemedel i Läkemedelslista.
- **3.** Högerklicka och välj *Skriv recept* (eller *Förnya recept* om det finns recept sedan tidigare).
- 4. Kontrollera informationen i Utkorg och fyll i de uppgifter som saknas.
- 5. Klicka på knappen *Registrera* för att få ordinationerna signerade. Det går inte skicka e-recept i elevmiljön. **OBS!** När du jobbar ska du alltid trycka på knappen *Skicka e-recept*.

Det går även att skriva/förnya flera recept från Receptöversikt.

6C.

- 1. Öppna Läkemedelslista och klicka på fliken Ny....
- 2. Ändra radiomarkören till "*Recept*" om "*Administrera på enhet*" är förvalt.
- 3. Skriv *Prednisolon* i sökfältet och tryck *Enter*.
- 4. Markera mall *Prednisolon 5 mg tabl; 6x1tv*.
- 5. Dubbelklicka på mallen för att komma till Utkorg eller klicka på knappen *Lägg till och gå till utkorgen*.
- 6. Kontrollera i Utkorg att antal uttag är 1. Fyll i lämplig förpackning.
- 7. Klicka på knappen *Registrera* för att få ordinationen signerad. Det går inte skicka e-recept i elevmiljön. **OBS!** När du jobbar ska du alltid trycka på knappen *Skicka e-recept*.

OBS! Om du glömmer att ändra till **"Recept"** och ordinerar som **"Administreras på enhet"** kan du skriva recept i efterhand genom att markera behandlingen i Läkemedelslista, högerklicka och välja *Skriv recept*.

6D.

1. Öppna Läkemedelslista.

- 2. Högerklicka på *Suprax* och välj *Skriv recept*.
- **3.** Kontrollera informationen i **Utkorg** och fyll i uppgifter som saknas. Observera att det är obligatoriskt att fylla i receptets totala mängd i rutan till höger om doseringen för licensläkemedel för att apoteket ska veta hur mycket som får expedieras.
- 4. Klicka på knappen *Registrera* för att få ordinationen signerad. Det går inte skicka e-recept i elevmiljön. **OBS!** När du jobbar ska du alltid trycka på knappen *Skicka e-recept*.

6E.

Alt 1:

- 1. Klicka på fliken **Receptöversikt**.
- 2. Ändra till visa **Alla** högst upp för att se samtliga recept på en behandling (förvalt visas endast senaste receptet).
- Högerklicka på den gula raden med det recept som du vill makulera, välj Makulera recept alternativt klicka på knappen Makulera recept längst ner.
- 4. Välj *Makuleringsorsak*.
- 5. Klicka på *Makulera*. **OBS!** I vanliga Cosmic får du en bekräftelse på att du lyckats makulera receptet.

Alt 2:

- 1. Högerklicka på behandlingen i Läkemedelslista, välj *Makulera recept*.
- 2. I dialogrutan **Makulera recept**, välj vilket recept i listan som du vill makulera om det finns flera.
- 3. Klicka på *Makulera*.
- 4. Välj *Makuleringsorsak*.
- 5. Klicka på *Makulera*. **OBS!** I vanliga Cosmic får du en bekräftelse på att du lyckats makulera receptet.